

☒
☐
☐

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	21.4.2010
Tekijä(t)	Olli Ahlroth	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	97 + liitteet
Otsikko	Toimintolaskennan ja -johtamisen soveltamisen kriittinen analyysi		
Ohjaaja(t)	Prof. Markus Granlund KTM Ulla-Maija Lakka		

Tiivistelmä

Yritykset ovat alkaneet kiinnittää entistä enemmän huomiota yleiskustannusten (välillisten kustannusten) aiheuttamisperiaatteen mukaiseen kohdistamiseen. Tavoitteena on tuottaa luotettavampia yksikkökustannuksia kuin mihin perinteisillä laskentamenetelmillä (jako- ja lisäyslaskenta) päästään. Toimintolaskenta (Activity Based Costing) on eräs mahdollisuus yleiskustannusten aiheuttamisperiaatteen mukaiseen kohdistamiseen. Onnistuneesti toteutettuna toimintolaskennalla saadaan lisäksi paljon tietoa yrityksen toiminnasta, mm. eri laskentakohteiden kannattavuuksista sekä mahdollisista toiminnan tehostamiskeinoista. Toimintolaskentaa voidaan hyödyntää tehokkaasti liittämällä se selkeästi tietojen hyväksikäyttöön toimintojohtamisen (Activity Based Management) avulla

Tutkimuksen tarkoituksena on analysoida kriittisesti toimintolaskennan ja -johtamisen soveltamisen laajuutta sekä toimintolaskennan ja -johtamisen mahdollisuuksia ja haasteita. Kriittisellä näkökulmalla tarkoitetaan tässä aikaisempien tutkimusten menetelmien, määritelmien ja tutkimustulosten haastamista. Tutkimuksessa tarkastellaan toimintolaskennan ja -johtamisen mahdollisuuksia ja haasteita, millaisia kustannusten laskentatapoja yrityksissä sovelletaan ja onko näissä tavoissa eroja keskisuurten ja suurten teollisuusyritysten välillä, kuinka moni teollisuusyritys soveltaa toimintolaskentaa ja -johtamista, onko toimintolaskentaa soveltavissa yrityksissä havaittavissa erityisiä tunnusmerkkejä sekä kuinka hyvin teollisuusyrityksissä tunnetaan toimintolaskennan ja -johtamisen käsitteet.

Tutkimuksessa havaittiin ristiriitaisia tuloksia toimintolaskennan soveltamisen yleisyydestä, mutta siitä huolimatta voidaan todeta toimintolaskennan suosion kasvaneen huomattavasti suomalaisten teollisuusyritysten keskuudessa 2000-luvulla. Yrityksillä, jotka ilmoittivat, että eivät sovelta toimintolaskentaa havaittiin viitteitä toimintolaskennasta ja päinvastoin. Havaitun ristiriitaisuuden perusteella aikaisempien tutkimusten tuloksiin ja täten myös tutkimusmenetelmiin voidaan suhtautua kriittisesti. Toimintolaskennan soveltaminen vaikuttaa olevan enemmänkin lähtöisin organisaation johtamistavasta kuin toiminnan varsinaisesta luonteesta, sillä toimintolaskentaa laajasti soveltavat pitivät johdonmukaisesti kustannuslaskentatietoja muita tärkeämpänä. Tutkimuksessa havaittiin toimintolaskennalla olevan useita positiivisia yhteyksiä yrityksen toimintaan ja menestykseen. Vaikuttaa siltä, että yritykset eivät ala soveltamaan toimintolaskentaa huonon kannattavuuden vuoksi, vaan taustalla voi olla esimerkiksi johtamistavan muutos entistä kustannuslaskentakeskeisemmäksi. Toimintolaskennan soveltamisaikeista ilmoittaneet pitivät kustannuslaskentatietoa keskimääräistä merkittävämpänä päätöksenteossa ja ovat kaikista tvvymättömmimpiä nvkviseen kustannuslaskentaansa.

Asiasanat	Toimintolaskenta, toimintojohtaminen, toimintoanalyysi, kustannuslaskenta
Muita tietoja	